

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj.
Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu
Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u
ovom dokumentu.

► B

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2016/2383

od 21. prosinca 2016.

o potpori Unije aktivnostima Međunarodne agencije za atomsku energiju u područjima nuklearne
sigurnosti te u okviru provedbe Strategije EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje

(SL L 352, 23.12.2016., str. 74.)

Koju je izmijenila:

Službeni list

br.	stranica	datum
L 179 I	2	9.6.2020.

► M1 Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/755 od 8. lipnja 2020.

▼B

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2016/2383

od 21. prosinca 2016.

o potpori Unije aktivnostima Međunarodne agencije za atomsku energiju u područjima nuklearne sigurnosti te u okviru provedbe Strategije EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje

Članak 1.

1. Za potrebe neposredne i praktične provedbe određenih elemenata Strategije, Unija podupire aktivnosti IAEA-e u područjima nuklearne sigurnosti s ciljem doprinosa ostvarenju sljedećih ciljeva:

- (a) postizanja napretka u pogledu univerzalizacije međunarodnih instrumenata za suzbijanje širenja oružja i nuklearnu sigurnost;
- (b) pomaganja državama pri uspostavi lokalnih tehničkih i znanstvenih kapaciteta te kapaciteta u području ljudskih resursa koji su potrebni za učinkovitu i održivu nuklearnu sigurnost;
- (c) jačanja kapaciteta za sprečavanje, otkrivanje, reagiranje te zaštitu ljudi, imovine, okoliša i društva od kaznenih djela ili namjernih nedopuštenih djela koja uključuju nuklearne ili druge radioaktivne materijale koji nisu pod regulatornom kontrolom;
- (d) poboljšanja otkrivanja nezakonite trgovine nuklearnim i drugim radioaktivnim materijalima te odgovora na tu trgovinu;
- (e) doprinosa računalnoj sigurnosti u nuklearnom području;
- (f) jačanja sigurnosti izvora radioaktivnosti, njihova sigurnog skladištenja u zemljama kojima je potrebna potpora, uključujući povrat u zemlju podrijetla ili dobavljača;
- (g) jačanja fizičke zaštite nuklearnih i drugih radioaktivnih materijala.

2. Projekt ima sljedeće ciljeve:

- (a) osiguravanje održivosti i učinkovitosti potpore koja je pružena na temelju prethodnih zajedničkih akcija i odluka;
- (b) jačanje lokalne infrastrukture država za potporu nuklearnoj sigurnosti;
- (c) jačanje zakonodavnog i regulatornog okvira država;
- (d) jačanje sustavâ nuklearne sigurnosti i mjera za nuklearne i druge radioaktivne materijale;
- (e) jačanje institucijske infrastrukture i sposobnosti država da se bave nuklearnim i radioaktivnim materijalima koji nisu pod regulatornom kontrolom;
- (f) jačanje odgovora i otpornosti država na kiberkriminalitet i ublažavanje njegova učinka na nuklearnu sigurnost;

▼B

(g) jačanje kapaciteta za obrazovanje i ospozobljavanje u području nuklearne sigurnosti;

(h) osiguravanje usmjerene i trajne potpore provedbi i univerzalizaciji izmjene Konvencije o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala;

3. Pripreme za ovu Odluku temelje se na informacijama koje su već dostupne IAEA-i i rezultatima zadaća koje su provedene u okviru prethodnih zajedničkih akcija i odluka.

4. Detaljan opis projekata naveden je u Prilogu. Popis ciljnih zemalja temelji se na definiciji potreba slijedom analize nedostataka, kako je odraženo u postojećim integriranim planovima za potporu nuklearnoj sigurnosti (INSSP), ili na prihvaćenom prijedlogu Tajništva IAEA-e. Države članice Unije trebale bi u savjetovanju s IAEA-om odrediti popis zemalja i podregija korisnica.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („VP“) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Projekte iz članka 1. stavka 2. provodi IAEA kao provedbeni subjekt. Ona tu zadaću provodi pod odgovornošću VP-a. U tu svrhu VP sklapa potrebne dogovore s IAEA-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. iznosi 9 361 204,23 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iznosom iz stavka 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.

3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima iz stavka 1. U tu svrhu ona sklapa sporazum o financiranju s IAEA-om. Sporazumom o financiranju utvrđuje se da IAEA osigurava vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovim opsegom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavešće Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. VP izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitim izvješćima koja sastavlja IAEA. Ta izvješća predstavljaju temelj za ocjeњivanje od strane Vijeća.

▼B

2. Komisija dostavlja informacije o finansijskim aspektima provedbe projekata iz članka 1. stavka 2.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. ►M1 Ova Odluka prestaje važiti 14. prosinca 2020. ◀

▼B*PRILOG*

Potpore Unije aktivnostima IAEA-e u područjima nuklearne sigurnosti te u okviru provedbe Strategije EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje

Prihvatljivost i odabir država primateljica

Države koje ispunjavaju uvjete za primanje potpore na temelju ove Odluke obuhvaćaju sve države članice IAEA-e kojima je potrebna potpora u području nuklearne sigurnosti, podložno odluci Unije, na temelju prijedloga IAEA-e. IAEA može pisanim putem Uniji uputiti izmjene prijedloga uz navođenje objašnjenja predloženih promjena. Promjene će se provesti nakon dogovora s Unijom. Odabir država primateljica („zemlje korisnice”), kako je navedeno u ovoj Odluci, trebao bi se temeljiti na procjenama i podacima već dostupnima IAEA-i, koji su prikupljeni i u okviru prethodnih odluka Vijeća te u savjetovanju s relevantnim tijelima Vijeća, kako bi se osigurao najveći mogući učinak djelovanja. Provodit će se bliska suradnja s inicijativom za centre izvrsnosti, projektima koje financira Europska komisija kao i ostalim inicijativama i programima kako bi se izbjeglo udvostručavanje i ostvarila što veća isplativost i trajno smanjenje rizika pomoću sastanaka vodstva inicijative za centre izvrsnosti EU-a u području KBRN-a tijekom godišnjih sastanaka između Zajedničkog istraživačkog centra i Tajništva IAEA-e te na marginama godišnje plenarne sjednice centara za potporu nuklearnoj sigurnosti (NSSC). Korištenje sredstvima za posebne aktivnosti bit će u skladu s prioritetima Unije i bit će podložno redovitom prethodnom savjetovanju. Neke aktivnosti, poput regionalnih tečajeva osposobljavanja (RTC) i međunarodnih tečajeva osposobljavanja (ITC), organizirat će se u državama koje nisu zemlje korisnice. To je doprinos države domaćina aktivnostima IAEA-e.

Svaki projekt sadržava popis potencijalnih zemalja korisnica o kojemu su se medusobno dogovorile Unija i IAEA. Projekti se provode u odabranim državama tih regija te mogu obuhvaćati aktivnosti u sljedećim područjima:

1. održivost i učinkovitost potpore koja je pružena na temelju prethodnih zajedničkih akcija i odluka;
2. jačanje lokalne infrastrukture država za potporu nuklearnoj sigurnosti;
3. jačanje zakonodavnog i regulatornog okvira država;
4. jačanje sustava nuklearne sigurnosti i mjera za nuklearne i druge radioaktivne materijale;
5. jačanje institucijske infrastrukture i sposobnosti država da se bave nuklearnim i radioaktivnim materijalima koji nisu pod regulatornom kontrolom;
6. jačanje odgovora i otpornosti država na kiberkriminalitet i ublažavanje njegova učinka na nacionalnu i nuklearnu sigurnost;
7. rješavanje pitanja sigurnosti izvora radioaktivnosti povratom izvora;
8. preventivne i zaštitne mjere protiv unutarnjih prijetnji te vođenje evidencije o nuklearnom materijalu i njegova kontrola.

I. PROJEKTI

Projekt 1.:

Potpore provedbi ACPPNM-a

ACPPNM je stupio na snagu 8. svibnja 2016. Njime se države pravno obvezuju na uspostavu, provedbu i održavanje odgovarajućeg sustava fizičke zaštite na temelju 12 temeljnih načela, što se primjenjuje na nuklearni materijal i nuklearna postrojenja pod njihovom nadležnošću u miroljubivoj domaćoj uporabi, skladištenju i prijevozu. Projektom će se usredotočiti na provedbu, izgradnju kapaciteta i univerzalizaciju ACPPNM-a. Njime se države stranke također pravno obvezuju

▼B

na zaštitu nuklearnih postrojenja i materijala za miroljubivu domaću uporabu, skladištenje i prijevoz te se predviđa proširena suradnja između država članica u pogledu brzih mjera lociranja i povrata ukradenog ili nestalog nuklearnog materijala, ublažavaju se sve radiološke posljedice sabotaže te se sprečavaju i suzbijaju s njima povezana kaznena djela.

Svrhe projekta:

- pružanje potpore za provedbu ACPPNM-a;
- jačanje nacionalnog zakonodavnog i regulatornog okvira, kao i kapaciteta država za razvoj razmjene regionalnih najboljih praksi koje se primjenjuju na sva tijela uključena u sigurnost nuklearnih materijala, bez obzira na to jesu li ili nisu pod regulatornom kontrolom;
- osiguravanje isplativih sredstava državama koja će im pomoći u ispunjavanju nacionalnih, regionalnih i međunarodnih obveza te u donošenju obvezujućih i međunarodnih pravnih instrumenata;
- jačanje daljnje međunarodne suradnje kako bi se, u skladu s nacionalnim pravom svake države i u okviru ACPPNM-a, uspostavile učinkovite mjere za fizičku zaštitu nuklearnog materijala i nuklearnih postrojenja.

Opis projekta:

- aktivnosti navedene u INSSP-ovima u deset država u vezi s provedbom obveza u okviru ACPPNM-a prenijet će se u konkretnе mјere. Odredit će faze u kojima će se rješavati odgovarajuća pitanja čime će se doći do održivih rješenja za države u pogledu jačanja njihova nacionalnog sustava nuklearne sigurnosti. Dogovorenim rokovima i obvezama osigurat će se sveobuhvatna provedba planova;
- revizija materijala za tečajeve: izradit će se nove vježbe ospozobljavanja kako bi ih polaznici bolje razumjeli.

Očekivani rezultati projekta:

- povećan kapacitet u državama kako bi mogle ispuniti obveze u okviru ACPPNM-a;
- započinjanje daljnog razvoja i poboljšanja regulatornog okvira za fizičku zaštitu;
- izrada dokumenta sa smjernicama koje države upotrebljavaju za razvoj nacionalnih kapaciteta za izradu propisa, preispitivanje i procjenu te za inspekcijske preglede nuklearnih postrojenja s ciljem osiguravanja nuklearne sigurnosti tijekom ciklusa trajanja nuklearnog postrojenja.

Projekt 2.:

Održivi projekt

Predloženi održivi projekt nastavlja se na intenzivni rad u odnosu na okvir strukture za otkrivanje financiran Odlukom 2013/517/ZVSP. Oni je nastao na temelju četiriju misija za procjenu učinka prethodnih zajedničkih akcija i odluka koje su se provodile u Kubi, Indoneziji, Jordanu, Libanonu, Maleziji i Vijetnamu. Tih šest država zatražilo je potporu IAEA-e pri njihovu INSSP-u na ovom projektu.

Tim projektom nastoji se osigurati alate za potporu strukture za otkrivanje u području nuklearne sigurnosti, tj. integriranog niza sustava i mjera nuklearne sigurnosti, na temelju odgovarajućeg pravnog i regulatornog okvira koji je potreban za provedbu nacionalne strategije za otkrivanje nuklearnih i drugih radioaktivnih materijala koji nisu pod regulatornom kontrolom. Predloženi projekt u skladu je s potporom koju je Unija već proširila za isporuku opreme za otkrivanje poput radijacijskih prijenosnih monitora (RPM-ovi) i ručne opreme.

▼B

2.1. Alati za ospozobljavanje u vezi s održavanjem

Svrhe projekta:

- pomaganje državama pri osiguravanju raspoloživosti lokalne tehničke i znanstvene potpore te pri razvoju ljudskih resursa koji su potrebni za učinkovitu i održivu nuklearnu sigurnost;
- osiguravanje optimalne uporabe i ispravnog održavanja opreme koju je donirala Unija tijekom njezina cijelog životnog ciklusa.

Opis projekta:

- pravilno održavanje ključan je faktor za otkrivanje krađe, sabotaže, neovlaštenog pristupa, nezakonitog prijenosa ili drugih zlonamjernih radnji koje uključuju nuklearni materijal, druge radioaktivne tvari ili s njima povezana postrojenja te za odgovor na njih. Uspostaviti će se alati za ospozobljavanje u vezi s održavanjem opreme za otkrivanje (radiacijski prijenosni monitori i ručne jedinice). Izraditi će se ogledni primjerici alata kako bi se provedlo posebno ospozobljavanje u vezi s njihovim održavanjem, uz ospozobljavanje u vezi s njihovom pravilnom uporabom;
- ospozobljavanje u vezi s održavanjem opreme za otkrivanje.

Očekivani rezultati projekta:

- održavanje potpore koju IAEA pruža za provedbu okvira strukture za otkrivanje;
- osiguravanje da materijal za ospozobljavanje bude dostupan i u uporabi kako bi se održalo ospozobljavanje svog novog dotičnog osoblja; državama članicama Unije bit će osiguran prototip materijala za ospozobljavanje putem Radne skupine za suzbijanje širenja oružja (CONOP);
- osiguravanje da tijela u zemljama korisnicama mogu održavati opremu za otkrivanje operativnom u najduljem mogućem razdoblju.

2.2. Softverski alati koji se upotrebljavaju za regulatorna tijela

Informacije su ključne za učinkovito funkciranje RPM-ova. Razvoj zajedničkih formata podataka i protokola za ispitivanje omogućava učinkovitu komunikaciju više operatora. Uključivanje podataka iz instrumenata za otkrivanje, kao što su RPM-ovi, koji dolaze od različitih dobavljača u informacijske mreže važan je element razvoja učinkovitog općeg sustava za otkrivanje. Ovim projektom moglo bi se pomoći državama da znatno poboljšaju operativnu učinkovitost uključivanjem sustava za otkrivanje u nacionalne mreže za razmjenu podataka. Razmjenom informacija između lokacije i operatora može se smanjiti ponavljanje inspekcijskih pregleda i brzo riješiti bezazlene i lažne uzbune povezane s mnogim pasivnim sustavima za otkrivanje.

Ovim projektom proveo bi se integrirani sustav putem softverskih alata kako bi se poboljšao proces analize i dale preporuke za odgovarajuću opremu. Slanjem povratne informacije regulatornog tijela lokalnoj stanici RPM-a povećat će se učinkovitost sustava i poduprijeti rad službenika na terenu.

Svrhe projekta:

- pomaganje državama u osiguravanju raspoloživosti lokalne tehničke i znanstvene potpore te u razvoju ljudskih resursa potrebnih za učinkovitu i održivu nuklearnu sigurnost;
- usklađivanje podataka o uzbuni kako bi ih mogli uspoređivati različiti dobavljači opreme.

Opis projekta:

- pomaganje regulatornim tijelima u uključivanju podataka i usklađivanju softvera za uzbunu kako bi mogla uspoređivati podatke različitih dobavljača i osigurati da donošenje regulatornih odluka bude utemeljeno na točnim informacijama;

▼B

- dostaviti će se pilot-alat koji će ispitati dionici svake države; Uz potporu IAEA-e izvršiti će stvarno ispitivanje putem misija stručnjaka. Sastavit će se izvješće o ispitivanju alata za ospozobljavanje koje će se uključiti u završno izvješće. Slanjem povratne informacije regulatornog tijela lokalnoj stanici RPM-a povećati će se učinkovitost sustava i poboljšati rad službenika na terenu.

Očekivani rezultati projekta:

- uključivanje modula ospozobljavanja za razvijeni sustav, kao i interaktivni stručni sustav za lažne uzbune. Dostaviti će se prototip alata koji će ispitati dionici svake države. U sustav će se uključiti modul ospozobljavanja za razvijeni sustav, kao i interaktivni stručni sustav za lažne uzbune. Sastavit će se posebno izvješće o ispitivanju alata za ospozobljavanje koje će se poslati Komisiji. Državama članicama Unije bit će osiguran prototip materijala putem CONOP-a;
- provođenje oglednog ispitivanja u jednoj državi, izvršavanje analize i sastavljanje zahtjeva za izmjene, ako postoje, na temelju izvješća o rezultatima ispitivanja;
- usklađivanje na razini regulatornog tijela te, slijedom toga, između regulatornih tijela u okviru regionalne i međunarodne suradnje, otkrivanje nuklearnih i drugih radioaktivnih materijala te odgovor na njih;
- pokretanje jednog operativnog prototipa po zemlji;
- uključivanje protokola u buduću nabavu RPM-ova kako bi se uključili posebni zahtjevi koji se odnose na softver.

Projekt 3.:

Jačanje nuklearne sigurnosti s regionalnim naglaskom na susjedstvo EU-a i Latinsku Ameriku

Cilj ovog projekta je ojačati nacionalne sposobnosti razvoja i izrade legislativnog i regulatornog okvira te izgradnja kapaciteta u državama članicama IAEA-e za uspostavu sveobuhvatnog nacionalnog sustava nuklearne sigurnosti. Evropska unija započela je u supsaharskoj Africi regionalni projekt u pogledu sigurnosti, zaštite i zaštitnih mjera u području proizvodnje uranija te u pogledu prijevoza i sigurnog upravljanja izvorima radioaktivnosti. Taj projekt razvija aktivnosti povezane s nuklearnom sigurnosti slične aktivnostima predloženima u ovom projektu. IAEA će stoga iskoristiti povratne informacije i rezultate projekta Unije kako bi u dotičnim regijama u cijelosti ili djelomično provela aktivnosti. Program slijedi smjer uspostavljen operativnim stavkom 13. rezolucije Opće konferencije IAEA-e GC/RES/10 u kojem je Tajništvo potaknuto da olakša proces koordinacije u pogledu povezanosti sigurnosti i zaštite. Bit će uključena dva odjela IAEA-e: NRSW (sigurnost) i NSNS (zaštita) u vezi s pristupom utemeljenim na podregionalnim kapacitetima.

3.1. Jačanje nuklearne sigurnosti

Svrha projekta:

- jačanje kapaciteta država za sprečavanje, otkrivanje i reagiranje te zaštitu ljudi, imovine, okoliša i društva od kaznenih ili namjernih nedopuštenih djela koja uključuju nuklearne ili druge radioaktivne materijale koji nisu pod regulatornom kontrolom, među ostalim, ovisno o slučaju, s pomoću regionalnih napora za izgradnju kapaciteta.

Opis projekta:

- aktivnosti navedene u INSSP-ovima u deset država u vezi s provedbom nacionalnih sustava nuklearne sigurnosti prenijeti će se u konkretnе mjere. Odredit će faze u kojima će se rješavati odgovarajuća pitanja čime će se doći do održivih rješenja za državu u pogledu nuklearne sigurnosti. Dogovorenim rokovima i obvezama osigurati će se sveobuhvatna provedba planova koji će se provesti nakon dodatne provjere s postojećim projektima centara izvrsnosti EU-a u području KBRN-a.

▼B

Očekivani rezultat projekta:

- povećani nacionalni kapaciteti u zemljama korisnicama.
- 3.2. Jačanje nacionalnog pravnog i regulatornog okvira nuklearne sigurnosti

Svrha projekta:

- jačanje nacionalnog zakonodavnog i regulatornog okvira, kao i kapaciteta država za razvoj razmjene regionalnih najboljih praksi koje se primjenjuju na sva tijela uključena u sigurnost nuklearnih i drugih radioaktivnih materijala, bez obzira na to jesu li ili nisu pod regulatornom kontrolom;
- osiguravanje isplativih sredstava državama koja će im pomoći u ispunjavanju nacionalnih, regionalnih i međunarodnih obveza, u donošenju obvezujućih i međunarodnih pravnih instrumenata te u preuzimanju neobvezujućih pravnih instrumenata.

Opis projekta:

- organiziranje misija stručnjaka kako bi se utvrdili nedostaci postojećih zakona i drugih propisa, prema potrebi pomaganje državama u prilagodbi maksimalno iskorištavajući europsko zakonodavstvo na snazi u odgovarajućim područjima;
- prema potrebi, iskorištavanje sinergija s drugim međunarodnim organizacijama, kao što je Svjetska carinska organizacija;
- održavanje rasprava u uključenim zemljama u vezi s njihovim strategijama i osiguravanje potpore za izgradnju njihove nacionalne infrastrukture;
- podizanje svijesti donositelja političkih odluka o važnosti odgovarajućeg zakonodavstva i propisa u području nuklearne sigurnosti;
- uključivanje u INSSP-ove uključenih država.

Očekivani rezultati projekta:

- pomaganje zemljama u izradi zakona i drugih propisa;
- prema potrebi, ažuriranje zakona i drugih propisa;
- izvješće u kojem se utvrđuje aktualno stanje i preporuke za pravni i regulatorni okvir dotične države;
- obveza država da će provesti preporuke i nakon dvije godine provesti daljnje mјere;
- razrada i ocjenjivanje ishoda;
- uključivanje postignuća u završno izvješće.

3.3. Sigurnost izvora radioaktivnosti

Svrhe projekta:

- jačanje regulatorne infrastrukture države za sigurnost izvora radioaktivnosti, povezanih postrojenja i povezanih aktivnosti, uključujući prijevoz;
- uspostavljanje, prema potrebi, nacionalnih registara izvora radioaktivnosti u odabranim državama;
- surađivanje s državama kako bi uspostavile i provere nacionalne strategije za upravljanje neiskorištenim izvorima, uključujući povrat u zemlju podrijetla ili dobavljaču; sigurno skladištenje u državi prije odlaganja, ili izvoz radi recikliranja ili ponovne upotrebe ili sigurnog skladištenja, kako je navedeno u projektu 7.

Opis projekta:

Osigurati sigurnost izvora putem:

- uspostave nacionalnog inventara izvora radioaktivnosti i procjene sustavâ fizičke zaštite u postrojenjima;
- organiziranja pet misija stručnjaka koje će izdati skupno izvješće u kojem će biti navedeno aktualno stanje i preporuke.

▼B

Očekivani rezultati projekta:

- izvješća o procjeni nakon misija u kojima će biti sažeti zaključci u pogledu nacionalnog inventara i/ili stanja fizičke zaštite u postrojenjima;
- uspostava mјera fizičke zaštite u postrojenjima u kojima se upotrebljavaju ili skladište visokoaktivni izvori;
- oprema za podupiranje regulatornih tijela u provođenju nacionalnih inspekcijskih pregleda sigurnosti i zaštite postrojenja.

3.4. Razvoj ljudskih resursa

Svrha projekta:

Jačanje kapaciteta država za sprečavanje, otkrivanje i reagiranje te zaštitu ljudi, imovine, okoliša i društva od kaznenih ili namjernih nedopuštenih djela koja uključuju nuklearne ili druge radioaktivne materijale koji nisu pod regulatornom kontrolom, među ostalim, ovisno o slučaju, s pomoću regionalnih napora za razvoj ljudskih resursa i izgradnju kapaciteta.

Opis projekta:

- provedba, uzimajući u obzir slične napore koji su do sada uloženi te kako bi se osigurao njihov kontinuitet, tečajeva stručnog usavršavanja fakultetskih djelatnika sa sveučilišta koja planiraju uvesti poslijediplomske programe nuklearne sigurnosti kako bi fakultetski nastavnici u svojim institucijama mogli podučavati kulturu nuklearne sigurnosti;
- poticanje ponude ospozobljavanja različitih stručnih skupina o kulturi nuklearne sigurnosti putem NSSC-ova ili centara izvrsnosti EU-a u području KBRN-a koji se nalaze u regiji;
- nabavljanje posebne opreme za obrazovanje i ospozobljavanje, kao što su stvarni alati za otkrivanje koje upotrebljavaju službenici na terenu, kojom će studenti ili pripravnici rukovati te je svladati.

Očekivani rezultati projekta:

- ospozobljeno najmanje 15 fakultetskih djelatnika na svakom tečaju stručnog usavršavanja u vezi s temom koja će se naknadno odrediti (potrebno je dostaviti popis ospozobljenih fakultetskih nastavnika);
- najmanje dva tečaja ospozobljavanja koji će se provoditi putem NSSC-ova u regiji (potrebno je dostaviti popise tečajeva i ospozobljenih službenika);
- na tečajevima stručnog usavršavanja i drugim ospozobljavanjima stavljeni na raspolažanje materijali za podučavanje i ospozobljavanje (materijale trebaju preispitati i predstavnici Unije).

3.5. Stavljanje naglaska na Latinsku Ameriku

Stavlja se naglasak na potporu državama Latinske Amerike u kojima se govori španjolski. Cilj je prevesti na španjolski jezik što više dotičnih dokumenata kako bi te države bolje iskoristile ishode aktivnosti.

3.5.1. Program obrazovanja

Međunarodna/regionalna škola za nuklearnu sigurnost

Dvotjedni tečaj bit će namijenjen stručnjacima iz zemalja u razvoju, po mogućnosti s jednom do tri godine iskustva, koji rade u odgovarajućoj instituciji u svojoj matičnoj zemlji i nadležni su za neke aspekte nuklearne sigurnosti. Kandidati bi trebali imati poseban profesionalni interes za poznavanje nuklearne sigurnosti, iako njihovo akademsko obrazovanje može biti različito. Posebno se potiču na prijavu kandidati znanstvene ili tehničke struke značajne za nuklearnu sigurnost, kao što su nuklearna fizika, nuklearno inženjerstvo ili političke znanosti i/ili povezana područja.

▼B

Ta se aktivnost namjerava održati u Španjolskoj na španjolskom i engleskom jeziku. Bit će usmjerena na države Latinske i Srednje Amerike. Nastavni plan temeljit će se na nastavnom planu koji se primjenjuje u školama pri Međunarodnom centru za teorijsku fiziku, uz potporu talijanske vlade.

Regionalna škola za nuklearnu sigurnost u Kubi

Regionalna škola za nuklearnu sigurnost u Kubi temeljit će se na sadržaju i materijalima opisanim u točki 3.5.1. Uvest će se uz Centar za potporu nuklearnoj sigurnosti koji se osniva u Kubi. Ta je škola namijenjena regionalnoj razini, s ciljem razvoja obrazovanja u području nuklearne sigurnosti u Latinskoj Americi.

Očekivani rezultati projekta:

- poboljšanje razumijevanja u regiji načelâ nuklearne sigurnosti.

3.5.2. Daljnje aktivnosti u vezi s nuklearnom sigurnosti materijala koji nisu pod regulatornom kontrolom na temelju prethodnih zajedničkih akcija i odluka

Svrha projekta:

- osiguravanje održivosti rada započetog na temelju prethodnih zajedničkih akcija i odluka te nastavak poboljšavanja nuklearne sigurnosti u državama Latinske i Srednje Amerike.

Opis projekta:

IAEA je zaprimila niz zahtjeva za pomoć u Latinskoj i Srednjoj Americi čija bi provedba osigurala održivost aktivnosti započetih na temelju prethodnih zajedničkih akcija i odluka. Zahtjevi su utvrđeni u INSSP-ovima te obuhvaćaju misije stručnjaka osobito u bolnicama, vježbe na terenu, nacionalne tečajeve sposobljavanja (NTC)/RTC-ove/ITC-ove i nabavu neke opreme za otkrivanje u Argentini i Kubi.

Očekivani rezultati projekta:

- provođenje aktivnosti u utvrđenim državama.

3.6. Nuklearna sigurnost materijala koji nisu pod regulatornom kontrolom u državama u susjedstvu EU-a

Svrha projekta:

- provođenje misija stručnjaka, vježbi na terenu, NTC-ova/RTC-ova/ITC-ova i nabava neke opreme za otkrivanje u Azerbajdžanu, Jordanu, Libanonu, Maroku i Ukrajini te drugim državama u susjedstvu EU-a.

Projekt 4.:

Podizanje svijesti o računalnoj sigurnosti

Odjel IAEA-e za nuklearnu sigurnost nudi integrirani skup aktivnosti za pomoć državama u uspostavi i poboljšanju računalne sigurnosti u okviru nacionalnih sustava nuklearne sigurnosti. Ovim projektom poduprijet će se program aktivnosti IAEA-e za pomoć državama u poboljšanju računalne sigurnosti u okviru njihovih sustava nuklearne sigurnosti.

Svrha projekta:

- IAEA nastoji pomoći u podizanju svijesti i pružanju smjernica državama kako bi se poboljšala njihova sposobnost sprečavanja niza situacija povezanih s nuklearnom sigurnosti i odgovora na njih. Potpora je usmjerena na sprečavanje i otkrivanje incidenta povezanih sa sigurnosti informacija koji mogu izravno ili neizravno negativno utjecati na nuklearnu sigurnost i zaštitu, te na odgovor na takve incidente.

Opis projekta:

- osiguravanje međunarodnog i regionalnog sposobljavanja te potpore u području obrazovanja radi podizanja svijesti o računalnoj sigurnosti i razvoja kapaciteta;

▼B

- pružanje potpore za razvoj nacionalnih kapaciteta u području informacijske i računalne sigurnosti za sustave nuklearne sigurnosti;
- održavanje i olakšavanje sastanaka i foruma stručnjaka kako bi se poduprla razmjena informacija i rasprava o aktualnim pitanjima u području računalne sigurnosti;
- pružanje potpore međunarodnoj konferencijsimpoziju IAEA-e o računalnoj sigurnosti u nuklearnom svijetu 2019. (sjedište IAEA-e).

Očekivani rezultati projekta:

- povećana svijest o potrebama računalne sigurnosti koje se odnose na nuklearnu sigurnost i razvoj popratnih materijala/aktivnosti kako bi se olakšao razvoj i poboljšanje programa za računalnu sigurnost;
- povećani nacionalni kapaciteti za provedbu i održavanje računalne sigurnosti kao dijela sustava nuklearne sigurnosti;
- poznavanje i primjena smjernica NSNS-a i popratnih aktivnosti za pomoć u poboljšanju računalne sigurnosti države kao dijela njihovih sustava nuklearne sigurnosti;
- globalna/regionalna razmjena informacija o stečenim iskustvima i dobrim praksama povezanim s provedbom računalne sigurnosti u okviru sustava nuklearne sigurnosti;
- poboljšana suradnja s partnerima u industriji i između njih u razvoju tehnologija i usluga koje osiguravaju veću razinu otpornosti i odgovora na kibernetičke napade;
- nacionalne strukture osposobljavanja za izgradnju kapaciteta u području računalne sigurnosti u okviru sustava nuklearne sigurnosti, primjerice pomaganjem centrima za potporu nuklearnoj sigurnosti u izradi nastavnih planova za računalnu sigurnost;
- olakšavanje centralizirane razmjene informacija kako bi se poduprla razmjena informacija o računalnoj sigurnosti koje se odnose na dionike u području nuklearne sigurnosti;
- održavanje međunarodne konferencije/simpozija IAEA-e o računalnoj sigurnosti u nuklearnom svijetu.

Projekt 5.:

Sigurnost nuklearnih materijala i nuklearnih postrojenja

IAEA će i dalje doprinositi poboljšanju globalne i nacionalne nuklearne sigurnosti putem aktivnosti kojima bi se, na zahtjev, podupirale države u nastojanjima da smanje rizik da se nuklearni ili drugi radioaktivni materijali koji se upotrebljavaju, skladište i/ili prevoze upotrijebi u zlonamjernim radnjama. Nacionalni sustavi nuklearne sigurnosti trebaju se poduprijeti sustavnim osiguravanjem poboljšane sigurnosti nuklearnih postrojenja ili izvora radioaktivnosti i nacionalnog osposobljavanja te osigurati posebnu tehničku potporu potrebnu za učinkovitu upotrebu i održavanje sustavâ fizičke zaštite i drugih tehničkih sustava nuklearne sigurnosti.

Svrha projekta:

- jačanje prve obrambene linije države u obliku sigurnosti nuklearnih materijala i nuklearnih postrojenja.

Opis projekta:

- poboljšanje fizičke zaštite jednog postrojenja kako bi se osigurala usklađenost postrojenja s preporukama iz dokumenta INF/CIRC/225/Rev.5;
- procjena sustavâ fizičke zaštite u nuklearnim postrojenjima na temelju zahtjevâ država članica.

▼B

Očekivani rezultati projekta:

- sigurni nuklearni materijali i postrojenja; pomaganje državi da nakon ugradnje na održiv način održava dostavljenu opremu;
- osiguravanje procjene učinka dodane vrijednosti i koristi sredstava Unije.

Projekt 6.:

Misije Međunarodne savjetodavne službe za fizičku zaštitu (IPPAS)

Program IPPAS-a, koji je započeo 1995., ključan je dio napora IAEA-e u pomaganju državama da uspostave i održavaju učinkovit sustav fizičke zaštite kako bi se zaštite od neovlaštenog uklanjanja nuklearnih materijala i sabotaže u vezi s nuklearnim postrojenjima i materijalima. IPPAS pruža stručne savjete o provedbi odgovarajućih međunarodnih instrumenata, osobito ACPPNM-a, i o provedbi Zbirke dokumenata sa smjernicama o nuklearnoj sigurnosti IAEA-e, osobito Osnove i Preporuke.

Svrha projekta:

- pomaganje državama da prenesu odredbe međunarodnih instrumenata u vezi s nuklearnom sigurnosti i smjernica IAEA-e u regulatorne zahtjeve za osmišljavanje i rad sustavâ fizičke zaštite;
- osiguravanje novih koncepcija tijelima i postrojenjima država te utvrđivanje dobre prakse fizičke zaštite i raspravljanje o njih, što bi moglo biti korisno za poboljšanje nuklearne sigurnosti.

Opis projekta:

- provođenje i dovršenje misija IPPAS-a u šest država;
- provođenje, na temelju zahtjeva koje je IAEA već zaprimila, misija u Bjelorusu, Demokratskoj Republici Kongu, Jamajci, Libanonu, Madagaskaru i Vijetnamu.

Očekivani rezultati projekta:

- poboljšanje i održanje nuklearne sigurnosti u ciljnim zemljama;
- sastavljanje završnih izvješća misije za zemlje s opisom dalnjih aktivnosti kao dijelom završnog izvješća.

Projekt 7.:

Povrat izvora

Sigurnost izvora radioaktivnosti trebala bi se rješavati u svim fazama životnog ciklusa, među ostalim kada se izvori više ne upotrebljavaju. Države će se poticati da izrade nacionalne strategije za upravljanje neiskorištenim izvorima, koje uključuju jednu ili više sljedećih mogućnosti upravljanja: povrat u zemlju podrijetla ili dobavljaču, sigurno skladištenje u državi prije odlaganja ili izvoz radi recikliranja ili ponovne upotrebe ili sigurnog skladištenja.

Svrhe projekta:

- nastavljanje s pružanjem potpore IAEA-e državama oko jačanja nacionalnih kapaciteta u području nuklearne sigurnosti radi zaštite ljudi, imovine i okoliša od dogadaja povezanih s nuklearnom sigurnošću koji uključuju nuklearne ili druge radioaktivne materijale koji nisu pod regulatornom kontrolom. To će uključivati razvoj nacionalnih kapaciteta za upravljanje neiskorištenim izvorima, potragu za napuštenim izvorima te, bude li to potrebno, njihov povrat ili izvoz radi recikliranja. Ovisno o hitnosti izvora otkrivenih putem aktivnosti povezanih s utvrđivanjem nacionalnih inventara provedenih u okviru projekta 3., izvršit će se povrat nekoliko visokoaktivnih izvora u sklopu tog financiranja;
- lociranje i identificiranje izvora radioaktivnosti u okolnostima koje upućuju na potrebu za kondicioniranjem izvora i njihovim sigurnim skladištenjem u odabranim zemljama ili povratom u zemlju podrijetla ili dobavljaču.

▼B

Opis projekta:

- ovisno o hitnosti otkrivenih izvora čiji povrat treba izvršiti putem inventara provedenog u okviru projekta 3., izvršit će se povrat nekoliko utvrđenih izvora.
- države primateljice definirat će Unija na temelju prijedloga IAEA-e.

Očekivani rezultati projekta:

- konsolidacija i kondicioniranje izvora;
- povrat dvaju utvrđenih izvora u zemlju podrijetla ili izvoz radi recikliranja ili ponovne uporabe.

Za odabir izvora čiji povrat treba izvršiti upotrebljavat će se sljedeći kriteriji: visokoaktivni izvor (kategorija 1 ili 2); europsko podrijetlo; trenutačno nije dostupno financiranje za povrat; povrat jednog izvora, što znači da nisu dio većeg inventara te bi povrat jedinstvenog izvora rezultirao značajnim učinkom smanjenja rizika.

Projekt 8.:

Praćenje projekata od ciklusa IV. do ciklusa VI.

- 8.1. Unutarnja prijetnja, vođenje evidencije o nuklearnom materijalu i njegova kontrola (NMAC)

Svrha projekta:

- predlaže se nastavak mjera izvršenih u sklopu prethodnih zajedničkih akcija i odluka te posljednjeg Sporazuma o doprinosima na temelju Odluke 2013/517/ZVSP o sljedećim dvama pitanjima: preventivne i zaštitne mjere protiv unutarnjih prijetnji te vođenje evidencije o nuklearnom materijalu i njegova kontrola.

Opis projekta:

- osiguravanje osnovnog znanja o konceptima, metodologijama i tehnologiji koji udovoljavaju obvezujućim i neobvezujućim instrumentima povezanim s nuklearnom sigurnošću; pružanje elemenata učinkovitog domaćeg sustava NMAC u nuklearnim postrojenjima kako bi se povećala sposobnost država članica da otkriju neovlaštenu uporabu ili uklanjanje nuklearnog materijala; upoznavanje država članica s unutarnjim prijetnjama i utvrđivanje preventivnih i zaštitnih mjera protiv unutarnjih prijetnji.

Očekivani rezultati projekta:

- tečajevi koriste državama članicama jer im omogućuju dobre prakse izvedene iz dokumenata sa smjernicama te iskustva stečena u radu sa stručnjacima koji pomažu državama članicama zadovoljiti potrebe i ciljeve u vezi s nuklearnom sigurnošću u postrojenjima;
- NMAC: cilj je tečaja uspostaviti svijest o potrebi za postojanjem domaćeg sustava NMAC u nuklearnim postrojenjima kojim se učinkovito otkriva neovlašteno uklanjanje nuklearnog materijala, posebice u vezi s nedržavnim akterima. U okviru tečaja usporedit će se i suprotstaviti elementi domaćeg programa NMAC s garancijama IAEA-e;
- unutarnja prijetnja: cilj je tečaja upoznati sudionike s mjerama nuklearne sigurnosti za rješavanje unutarnjih prijetnji, uključujući neovlašteno uklanjanje nuklearnog materijala (krađu), sabotažu i kibersigurnost u postrojenjima s nuklearnim materijalom;
- Zbirka dokumenata sa smjernicama o nuklearnoj sigurnosti od koristi je državama članicama jer im pruža sveobuhvatne upute o ispunjavanju ciljeva učinkovitih sustava nuklearne sigurnosti;

▼B

- NMAC: i NSS 25-G i NST-33 koriste državama članicama jer im pružaju smjernice o aspektima provedbe NMAC-a, uključujući upravljanje sustavom NMAC, upotrebu evidencija, izradu fizičkog inventara, mjerena i kontrolu kvalitete mjerena, kontrolu nuklearnog materijala, kretanja nuklearnog materijala, otkrivanje, istragu i uklanjanje nepravilnosti u vezi s NMAC-om te ocjenu i testiranje uspješnosti sustava NMAC;
- unutarnja prijetnja: NSS 8 koristi državama članicama jer pruža smjernice o preventivnim i zaštitnim mjerama protiv unutarnjih prijetnji u vezi s neovlaštenim uklanjanjem nuklearnog materijala i sabotažom nuklearnog materijala i postrojenja te upućuje na preporuke u NSS-u 13. NSS-om 8 pružaju se opće smjernice u vezi s unutarnjim prijetnjama na temelju razumijevanja stupnjevanog pristupa, definiranja unutarnjih prijetnji i načina kategorizacije upućenih osoba, utvrđivanja ciljeva i sustava postrojenja kojima treba zaštita od zlonamjernih radnji te na temelju primjene i ocjene preventivnih i zaštitnih mjera na razini postrojenja s ciljem rješavanja unutarnjih prijetnji.

8.2. Razvoj sigurnosti i zaštite za prijevoz

Svrha projekta:

IAEA razvija sveobuhvatne smjernice u Zbirci o nuklearnoj sigurnosti kako bi državama pomogla oko ispunjavanja njihovih obveza u okviru međunarodnog pravnog okvira za nuklearnu sigurnost. Potrebne su dodatne smjernice u vezi sa sigurnošću nuklearnih i drugih radioaktivnih materijala koji se prevoze.

Opis projekta:

- aktivnostima kojima se državama pomaže poboljšati sigurnost prijevoza regulatorima i drugim nadležnim tijelima dodjeljuju se odgovornost i uloge u osiguravanju radioaktivnog materijala prilikom prijevoza. Trenutačno se u velikoj mjeri provodi pojedinačno osposobljavanje i usmjeravanje država članica u vezi sa sigurnošću i zaštitom, iako su u mnogim državama članicama polaznici isti. IAEA vjeruje da se poticanjem postojećih regionalnih mreža za sigurnost mogu održavati zajednički tečajevi osposobljavanja usmjereni na sigurnost materijala te povezanost sigurnosti i sigurnog prijevoza.

Očekivani rezultati projekta:

- izrada priručnika o sigurnosti i zaštiti izvora radioaktivnosti tijekom prijevoza. Takav bi priručnik mogao poslužiti i kao alat koji bi uključenima u područjima sigurnosti i zaštite omogućio bolje razumijevanje toga što čini onaj drugi, što bi u konačnici dovelo do jače i učinkovitije kulture sigurnosti i zaštite;
- provođenje jednog ITC-a, jednog RTC-a i dva NTC-a u sklopu regionalnih mreža radi razvijanja svijesti o potrebi za sigurnošću tijekom prijevoza radioaktivnog materijala te pružanja potrebnog znanja sudionicima s ciljem razvoja i provedbe nacionalnih zahtjeva za sigurnost prijevoza.

8.3. Nuklearna forenzika

Svrha projekta:

- na međunarodnim konferencijama o napretku u nuklearnoj forenzici naglašena je potreba da se sljede regionalni pristupi u nuklearnoj forenzici kako bi se odrazili zajednički zahtjevi i postojeće sposobnosti država članica dok razvijaju sposobnost nuklearne forenzike kako bi ispunile svoje potrebe u

▼B

okviru infrastrukture nuklearne sigurnosti. Kao dio razvoja i preispitivanja INSSP-a afričke države članice izrazile su velik interes da nuklearna forenzička tvori sastavni dio reakcije na događaje povezane s nuklearnom sigurnošću. Taj je interes potaknut brzim rastom u Africi koji ovisi o neometanom pristupu nuklearnim i drugim radioaktivnim materijalima u industriji, medicini i istraživanju, ali je ometan ozbiljnim sigurnosnim prijetnjama, uključujući teroriste koji su napali u sjevernoj i supsaharskoj Africi.

Opis projekta:

— IAEA će poduzeti zajedničke napore s ciljem zadovoljenja potreba država članica inovacijama, uključujući usmjeravanje na laboratorijske metode. IAEA je pokrenula novo praktično osposobljavanje, uvod u nuklearnu forenzu, koje se održava u laboratorijima za nuklearnu forenzu. Projekt će uključivati ITC za praktičare te dugo upućivanje s boravištem za znanstvenike u vodećem laboratoriju za nuklearnu forenzu pod vođenjem domaćina te IAEA-e.

Očekivani rezultati projekta:

— značajna sastavnica pomoći u pogledu nuklearne forenrike sjevernoj Africi jest razvoj ljudskih resursa, primjerice stručnjaka za odgovarajuća područja. Utvrđit će se teme i mogućnosti za budući angažman i razvoj nuklearne forenrike (to jest istraživanja, izvršavanje zakonodavstva, analitičke sposobnosti, vađenje uranovih ruda i sigurnost izvora radioaktivnosti) širom regije. Njima će se definirati provedbene aktivnosti u pogledu nuklearne forenrike u sjevernoj Africi. Sastanci će se održavati i na engleskome i na francuskome, a sva će se dokumentacija prevesti na francuski radi boljeg razumijevanja zemalja korisnika.

Moguće zemlje korisnice: sve sjevernoafričke države članice i države u susjedstvu EU-a.

8.4. Uspostava učinkovitog nacionalnog okvira za odgovor

Sve države smatraju prijetnju od nuklearnog terorizma razlogom za zabrinutost, a rizik od uporabe nuklearnih materijala ili drugih radioaktivnih materijala u kaznenom djelu ili namjernom nedopuštenom djelu predstavlja ozbiljnu prijetnju nacionalnoj i regionalnoj sigurnosti, uz potencijalno ozbiljne posljedice za ljudе, imovinu i okoliš.

Potencijalne posljedice kaznenog djela ili namjernog nedopuštenog djela koje uključuje nuklearne i druge radioaktivne materijale koji nisu pod regulatornom kontrolom ovise o količini, obliku, sastavu i aktivnosti materijala. Takva djela mogu dovesti do ozbiljnih zdravstvenih, socijalnih, psiholoških i gospodarskih učinaka, oštećenja imovine te političkih i ekoloških posljedica. Primjerice, redovito se odvijaju velika javna događanja međunarodne naravi. Zbog njihove vidljivosti, koja je rezultat neprestanog medijskog praćenja, opće je poznato da postoji ozbiljna prijetnja od terorističkog napada na istaknuti politički ili gospodarski sastanak na vrhu ili veliku sportsku priredbu.

Svaki se dan prevoze nuklearni i drugi radioaktivni materijali, bilo ovlašteno i podložno nacionalnim i međunarodnim propisima za prijevoz, ili neovlašteno, ili njima rukuju oni koji žele izbjegći otkrivanje. Učinkovitim kontrolnim mjerama u području nuklearne sigurnosti pomaže se osigurati odvijanje samo zakonitih kretanja te primjena realističnih i učinkovitih postupaka radi prevencije, otkrivanja i brzog reagiranja na događaje.

Svaka država odgovorna je za to da bude pripremljena spriječiti i otkriti događaje u vezi s nuklearnom sigurnošću i odgovoriti na njih, uključujući događaje koji mogu izazvati radiološku opasnost.

▼B

Svrha projekta:

- kako bi se održale i poboljšale sposobnosti reakcije država članica na kaznena ili namjerna nedopuštena djela u koja su uključeni nuklearni ili drugi radioaktivni materijali, IAEA pruža pomoć usmjerenu na uspostavu učinkovitog nacionalnog okvira za odgovor. U tom kontekstu IAEA želi pomoći državama članicama oko otkrivanja nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala koji nisu pod regulatornom kontrolom i odgovora na događaje u vezi s nuklearnom sigurnošću provođenjem savjetodavnih i ocjenjivačkih misija, obavljanjem osposobljavanja ljudskih resursa te pružanjem pomoći oko pridržavanja međunarodnih pravnih instrumenata i/ili jačanja relevantnog nacionalnog zakonodavstva te izradom i stavljanjem državama na raspolaganje međunarodno priznatih smjernica.

Opis projekta:

- pomaganje državama oko uspostave i održavanja infrastrukture za učinkovit nacionalni odgovor planiranjem, koordinacijom, provedbom i praćenjem rezultata sljedećih aktivnosti:
  - provedbe savjetodavnih/ocjenjivačkih misija u države radi utvrđivanja okvira za odgovor povezan s nuklearnom sigurnošću te davanja preporuka u vezi s njegovim poboljšanjem;
  - pružanja tehničke podrške državama radi uspostave učinkovitih sposobnosti za mjere odgovora u vezi s nuklearnom sigurnošću, uključujući upravljanje radiološkim prizorištem i velike javne događaje;
  - pomoći u izgradnji kapaciteta, među ostalim vođenjem osposobljavanja, radionica, vježbi i seminara o mjerama odgovora u vezi s nuklearnom sigurnošću.

Očekivani rezultati projekta:

- očekuje se da će države koje sudjeluju u tom programu poboljšati svoje nacionalne sposobnosti u vezi s odgovorom na kaznena ili namjerna nedopuštena djela koja uključuju nuklearne ili druge radioaktivne materijale osiguravanjem svoje sposobnosti da brzo procijene i kategoriziraju neki događaj na temelju čimbenika kao što su prijetnja, moguće posljedice na ljude i okoliš, gospodarski učinak i priroda nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala u pitanju.

8.5. Otkrivanje

Svrha projekta:

- te se aktivnosti nadovezuju na aktivnosti poduzete u području otkrivanja putem prethodnih zajedničkih akcija i odluka te zadnjeg Sporazuma o doprinosima. Jedan od nužnih elemenata za potporu uspostavi učinkovitog sustava nuklearne sigurnosti jest razvoj nacionalne strategije otkrivanja. Učinkovita struktura za otkrivanje u okviru nuklearne sigurnosti temelji se na nacionalnoj strategiji otkrivanja i nacionalnom pravnom i regulatornom okviru za nuklearnu sigurnost te ga podupire djelotvoran sustav za izvršavanje zakonodavstva.

Opis projekta:

- usmjeravajući se na izradu i razvoj strukture za otkrivanje, IAEA planira provesti šest misija stručnjaka te osigurati instrumente za otkrivanje.

Očekivani rezultati projekta:

- doniranje opreme za otkrivanje u skladu sa strategijom za otkrivanje.

II. IZVJEŠĆIVANJE I PROCJENA

IAEA će VP-u i Komisiji podnijeti dva godišnja izvješća i završno financijsko i narativno izvješće o provedbi projekata te, uz to, tri neformalna semestralna izvješća o napretku. IAEA će obradivati posebna neformalna izvješća o relevantnim temama, kada to bude potrebno na zahtjev Komisije.

U završnom financijskom i narativnom izvješću preispitat će se detaljna provedba svih projekata te će ono također sadržavati:

▼B

- sveobuhvatno izvješće o ispitivanju alata za osposobljavanje iz točke 2.2. poglavlja I. koje će se uvrstiti u završno izvješće;
- izvješće o trenutačnom statusu i preporukama za pravni i regulatorni okvir dotične države u projektu 3., u skladu s povjerljivošću koju je država korisnica zatražila;
- postignuća iz točke 3.2. poglavlja I.;

Primjerak izvješćâ poslat će se Delegaciji Unije u Beču.

III. SUDJELOVANJE BESPLATNIH STRUČNJAKA IZ DRŽAVA ČLANICA UNIJE

Za uspješnu provedbu ove Odluke potrebno je aktivno sudjelovanje stručnjaka iz država članica Unije. IAEA će se poslužiti pomoći tih stručnjaka za projekte. IAEA će izraditi prijedloge, utemeljene na analizi potreba, da se troškovi povezani s osobljem financiraju iz doprinosa Unije nakon što se postigne dogovor oko popisa korisnika. To će osoblje biti angažirano u skladu s pravilima IAEA-e.

IV. TRAJANJE

Sveukupno procijenjeno trajanje provedbe projekata iznosi 36 mjeseci.

V. KORISNICI

Zemlje korisnice raznih projekata uzimati će se sa sljedećih popisa.

Ako države odluče da ne mogu iskoristiti pomoć, IAEA će CONOP-u predložiti nove primateljice na temelju potreba koje su utvrđene putem INSSP-a.

Korisnici projekta 1. bit će u Africi: Alžir, Egipat, Mauritanija, Niger, Maroko, Tunis; u Aziji i Pacifiku: Malezija, Pakistan i druge države koje treba odrediti, a koje zatraže potporu IAEA-e; u Latinskoj Americi i karipskim zemljama: Argentina, Čile, Kolumbija, Kuba, Peru, Urugvaj i države u susjedstvu EU-a.

Korisnici projekta 2. bit će Kuba, Indonezija, Jordan, Libanon, Malezija i Vijetnam.

Korisnici projekta 3. bit će države u susjedstvu EU-a: Albanija, Alžir, Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus, Bosna i Hercegovina, Egipat, Gruzija, Jordan, Libanon, Libija, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Mauritanija, Republika Moldova, Crna Gora, Maroko, Tunis, Turska i Ukrajina te zemlje u Latinskoj i Srednjoj Americi: Bolivija, Čile, Kolumbija, Kuba, Ekvador, Honduras, Panama i Paragvaj.

Korisnici projekta 4. bit će sjeverna Afrika, jugoistočna Azija, Latinska Amerika, države/regije u početnim fazama razvoja programa nuklearne energije i sposobnosti istraživačkih reaktora te Vijetnam, Egipat, Turska, Tajland i drugi o kojima će se naknadno odlučiti.

Korisnik projekta 5. bit će Egipat.

Korisnici projekta 6. bit će Bjelarus, Demokratska Republika Kongo, Jamajka, Libanon, Madagaskar i Vijetnam.

Korisnici projekta 7. bit će odabrani između sljedećih država: Albanije, Bahreina, Burkine Faso, bivše jugoslavenske republike Makedonije, Libanona i Madagaskara.

Korisnici projekta 8. bit će Alžir, Albanija, Bangladeš, Kuba, Gruzija, Kazahstan, Malezija, Maroko, Ukrajina, Vijetnam ili druge države o kojima će se naknadno odlučiti, a koje zatraže potporu IAEA-e u okviru INSSP-a iz Afrike, Azije, Srednje i Latinske Amerike; Posebne države domaćini: Njemačka, Austrija.

▼B**VI. VIDLJIVOST EU-a**

IAEA poduzima sve odgovarajuće mjere za promicanje činjenice da djelovanje finansira Unija. Takve će se mjere provoditi u skladu s Priručnikom Komisije za komunikacije i vidljivost za vanjske aktivnosti EU-a koje je utvrdila i objavila Europska komisija. IAEA će na taj način osigurati vidljivost doprinosa Unije primjerenim brendiranjem i oglašavanjem, isticanjem uloge Unije, osiguravanjem transparentnosti njezina djelovanja i podizanjem svijesti o razlozima za Odluku, kao i o potpori Unije za Odluku te rezultatima te potpore. Materijal izrađen u okviru projekta isticat će zastavu Unije na vidljivome mjestu u skladu sa smjernicama Unije za pravilnu upotrebu i umnožavanje zastave. IAEA će prema potrebi pozivati predstavnike Unije i država članica Unije na misije ili događaje povezane s provedbom ove Odluke.

VII. PROVEDBENA AGENCIJA

IAEA-i će se povjeriti tehnička provedba projekata. Projekte će izravno provoditi osoblje IAEA-e, stručnjaci iz država članica i ugovorni izvođači. Provedba projekata bit će u skladu s finansijskim i administrativnim okvirnim sporazumom te sa sporazumom o financiranju koji trebaju sklopiti Europska komisija i IAEA.